

[Korsgaard.]

en høj Rente, og saa siger man: Saa faar vi til det Foretagende, som vi i den givne Situation skønner nyttigt, de fornødne Penge, og saa er alting saare vel. Ja, hvis Livet var saa enkelt, var mangt og meget lettere, end det er nu, men Pengene skal man jo have et eller andet Sted fra, ogsaa de efter Omstændighederne ikke saa forfærdelig mange Penge, som her er Tale om, og lige saa sikkert, som to og to er fire, vil dette belaste et i Forvejen vanskeligt Pengemarked, idet Pengene skal tages ud af de Institutioner, hvor de indtil dette Øjeblik har staaet. Den Vej, man gaar: gennem en høj Rente at faa Folk, om jeg saa maa sige, listet til at tage Pengene fra et Sted, hvor de fik en lavere Rente — og det vil jo sikkert blive Regelen —, kan jeg i og for sig ikke se noget særlig anbefalelsesværdigt ved. Man kan sige, at det er nødvendigt at gaa den Vej for at faa Pengene, men jeg kan ikke forstaa, at det skal have noget som helst med Velgørenhed at gøre. Om det for Laantageren er en Fordel at faa et kortvarigt Laan til 5½ pCt., saaledes at han i Løbet af kort Tid kan ombytte det, men paa den anden Side skal tilbagebetale det i Løbet af 5 Aar, vil jo ganske afhænge af Pengemarkedets Udvikling i den kommende Tid.

Efter mine Begreber er det en Spekulation, som Statsmagten leder vedkommende ind i, der optager et 1ste Prioritets Laan, som kun har Gyldighed i 5 Aar — derom kan der for mig ikke være den mindste Tvivl. Om der er Sandsynlighed for, at en saadan Spekulation vil være heldig, vil altid være meget svært at afgøre, jeg personlig vilde for øvrigt tro, at der var Sandsynlighed derfor, og jeg bygger denne min Tro paa en Udtalelse af den noksom kendte engelske Nationaløkonom Keynes. Nu vil jeg paa Forhaand gerne forvare mig mod den Opfattelse, at jeg blindt skulde tro paa store Mænd. Jeg tror, jeg ofte nok her i Tinget har givet Udtryk for, at saadan er det ikke, til at man vanskeligt kan tænke sig, at jeg skulde have forandret Mening i saa Henseende. Den paagældende Nationaløkonom har en efter mine Begreber uhyre god Egenskab, nemlig den at belægge sine Anskuelser med gode Ræsonnementer, og i en Artikel-Række, der findes i „Berlingske Tidende“ for April Maaned, kommer han til den Antagelse, at Overgangen fra Krisen vil ske derigennem, at der i en længere Aarrække vil være en meget lav Rente, hvilket vil medføre, at den Tilbageholdenhed, der i Øjeblikket er med Hensyn til at sætte noget

i Gang, vil fortage sig. Man vil ræsonnere saaledes: Hvad kan det nytte, at jeg har Penge? jeg kan ikke faa noget ud af dem ved at sætte dem i Sparekassen eller Banken, følgelig maa jeg risikere at sætte Foretagender i Gang — og paa den Maade kommer Tingene i Sving igen. Er den Antagelse rigtig, at Pengene i Løbet af forholdsvis kort Tid vil blive billigere, er det en fornuftig Spekulation. Men jeg maa hævde, at det alle Dage vil være saare tvivlsomt, om det er forsvarligt, at det offentlige opfordrer en Bygherre, eller hvem det nu kan være, til at optage et 1ste Prioritets Laan paa kort Sigt, for Udviklingen kan jo endelig ogsaa gaa i modsat Retning, og saa vil den paagældende i Virkeligheden være ganske overordentlig vanskeligt stillet. Alle vil erindre, at den Pengekrise, der var over Tyskland sidste Aar, skrev sig fra de meget kortfristede Laan — ganske vist mere kortfristede end dem, der her er Tale om. Men jeg tror, ingen vil nægte, at et 1ste Prioritets Laan paa 5 Aar maa kaldes et kortfristet Laan.

Jeg vil altsaa om Problemet, set fra denne Side, sige, at jeg for saa vidt ingen Tvivl nærer om, at denne Lov vil gøre Skade, idet man paa de Steder, hvorfra Pengene skal tages, forøger de Vanskeligheder, der i Forvejen er. For det er netop for mig Problemet og det egentlig store Problem, at Regeringen i denne Situation stiller sig paa det Standpunkt, at den vil bevare Kronens Værdi. Den har herigenem kaldt paa alle dem, som ud fra deres snævrreste Interesse har ment, at dette er deres Fordel, men man vil ikke erkende overfor de paagældende, at den Fordel, der opnaas i Situationen ved at holde Kronen højt, bl. a. har den Bagside, at al Virksomhed gaar i Staa. Og det er jo netop Sandheden. Man vil bøde paa Mangelen af Penge ved at skrue Renten i Vejret og saa med Hensyn til et ganske bestemt Formaal kunne sige: se dette og hint gjorde vi, men en blot lille Smule forstandig Mand vil jo vide, at naar Pengemidlerne er meget smaa og man tvinger dem over til noget bestemt, saa tager man dem ogsaa beskæftigelsesmæssigt et andet Sted fra, og den Fordel, man her vil skilte med at opnaa beskæftigelsesmæssigt ved Boligbyggeriet, vil derfor utvivlsomt, naar Regeringen valutamæssigt fører den Politik, den gør, føre til andre Virkninger i modsat Retning.

Og derfor vil jeg paa det bestemteste paastaa, at det er ganske urimeligt for specielt Socialdemokratiet paa den ene Side at ville skilte med, at man vil sætte Arbejder i Gang, og paa den anden Side